

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Velika odgovornost

V človeškem življenju je že tako, da človek, ki ga zadene kakšna sreča ali nesreča, išče vzroke veselih ali žalostnih dogodkov vedno drugod, prav redko pa v samem sebi. Od te življenske skušnje tudi mi kmetje nismo izvzeti in tudi mi le preradi valimo vsako odgovornost, zlasti za zlo, na druge.

To velja posebno za javno življenje. Če so davki visoki, je kriv »nekdo drugi«, navadno »vlada«. Če blago nima prave cene, je zopet kriv »nekdo drugi«. Tako bi lahko našteali dolgo vrsto neprijetnosti, katerih je vedno kriv »nekdo drugi«!

Za pametnega človeka pa je jasno, da nikakor ni prav, če valimo odgovornost vedno le na druge: treba je včasih pogledati tudi v sebe, če ni vzrok naših težav skrit neke v naših lastnih dejanjih.

Naše javno življenje urejajo postave. Postave pa niso večne, ampak se izpreminjajo, kakor se pač izpreminjajo razmere, v katerih živimo, in s katerimi mora tudi postavo-dajalec računati in jih vpoštevati. Kakršne so torej postave, takšno je tudi naše javno življenje.

Postave pa delajo in sklepajo pri nas poslanci, ki jih voli ljudstvo. Kar si torej ljudje sami izvolijo, to tudi imajo. To je treba vedno imeti pred očmi, če se hočemo izogniti krivičnim sodbam in obsodbam; posebno pa je treba to imeti pred očmi v volilni dobi.

Na dan volitev so volilci tisti, ki drže svojo usodo v rokah za prihodnja leta in obvelja to, za kar se odloči večina. Pri nas pa imamo ogromno večino mi kmetje! Na dan volitev bomo torej mi sami imeli moč, da odločujemo, komu bomo zaupali, a ker

imamo tisto moč mi, zato bomo morali prevzeti tudi odgovornost mi sami in je ne bomo mogli valiti na druge!

Tega dejstva se mi mnogo premalo zavedamo. Mi se vedno vprašujemo: »kaj bodo sedaj naredili.« Nesrečna beseda je to, tisti »bodo«! Kdo pa je to? Ali je to vlada? Ali je to parlament? Ali je to uradništvo? Na to vprašanje si nihče ne odgovarja; pa čeprav je odgovor na to vprašanje silno važen.

Pravilno bi se morali mi vpraševati ne, kaj »bodo«, ampak kaj »bomo« naredili! V hipu namreč, ko oddam pri volitvah svoj glas, sem jaz tisti, ki odločujem in brez moje soodločitve ne more nihče sodelovati pri postavitvah. Ni namreč poslanec tisti, ki edini odločuje, ampak mi smo tisti, ki poslance volimo! Zato pa se moramo tudi zavedati ne toliko odgovornosti poslancev, ampak še veliko bolj svoje lastne odgovornosti: Kar si bomo izvolili, to bomo imeli!

Sedaj živimo sredi volilne agitacije in volilne borbe. Ta doba je za nas kmete ogromne važnosti, kajti sedaj je tudi dana prilika, da pokažemo svojo voljo in svojo kmetško moč! Če bomo znali nastopati složno, kot zavedni kmetje, bomo z lahkoto odločevali na volilni tehtnici v svojo lastno korist; če bomo pa ta trenutek pustili neizkoriščen in se bomo rajši po stari, žalostni navadi med seboj klali in pobijali, potem seveda ne bo uspeha in potem nam tudi ne bo prav nič pomagala žalostna tolažba, da je kriv »nekdo drugi«!

Sedaj je še čas, da take stvari tudi mi kmetje premišljujemo, da nas odločilni trenutek ne bo našel nepripravljenih.

Jzkušnje naj nas spametujejo!

Smo v pričetku leta, ko razna gospodarska podjetja objavljajo svoje bilance, v katerih izkazujejo svoje gospodarske uspehe za preteklo poslovno leto. Iz teh zaključkov vidimo, da izplačujejo nekatere delniške družbe kljub temu, da dobro plačajo svoje vodilne uradnike, upravne in nadzorne odbore, svojim delničarjem mastne dividende.

Ko kmetje te številke beremo, se vprašujemo, koliko neki nam naša kmetija nese, — saj bi koncem koncev tudi mi upravičeno pričakovali vsaj majhen dohodek od kapitala, ki ga imamo vložena v kmetij, kakor to vsakdo pričakuje, in kakšno plačilo smo dobili za svoje letoletno naporno delo? Ugotoviti hočemo, ali gospodarsko napredujemo ali pa kljub delu in varčevanju nazadujemo?

Kamorkoli se ozremo po naših vaseh, lahko na prvi pogled ugotovimo, da gre naše gospo-

darstvo zadnja leta čimdalje hitreje — rakovo pot! Hlevi in svinjaki se praznijo, ker je njihove prebivalce pobral eksekutor za davke, ki pa kljub temu raso v celoti plačani; v kašči, kjer so nam včasih molji izjedali staro žito, sedaj ni več te nevarnosti, ker prede v nji pajek čimdalje večje mreže. — Polje vsled nezadostnega gnojenja poša. Prva žetev se spomladi težko pričakuje... Kmetijsko orodje je polomljeno, ker ni denarja za popravilo in obnovo. Kmet hodi raztrgan in bos. — Včasih se je smatralo za sramotno, če je več družinskih članov nosilo eno in isto obleko in obutev. — Danes je to vsakdanji pojav. Že redke postajajo hiše, kjer bi imel vsaj vsak odrasli član družine svojo praznično obleko, da o otrocih niti ne govorimo!

Obrtniki na vasi — pa najsi bo to kovač ali krojač, kolar ali čevljar pa držijo roke kri-

žem, ker kljub tolikšni potrebi po obrtnih izdelkih pri kmetu, ni dela, ni zasluzka, in stradajo. Kajzar, ki se je poleg obdelovanja svoje rjivice preživljal z dnino, nima zasluzka, ker mu kmet ne more dela plačati, ker sam ničesar nima. Vas živi v največji bedi in pomanjkanju! Kako dolgo bo še vzdržala?

In kaj je vzrok takemu obubožanju? Ali more kdo obtožiti naše delavne ljudi lenobe? Ali je temu vzrok zapravljenost? Nikakor ne! Našega kmeta in s tem našo vas ubija krivična razlika cen med kmetškimi pridelki in kmetškimi potrebščinami! Ubija ga malikovanje zlata.

Pa pravijo tisti, ki jim gre to dvoje v račun: Kriza je. Ni pomoči! Potrpimo. In nešteto onih, ki ne mislijo s svojo glavo in ne gledajo s svojimi očmi, ponavljajo te trditve. Pa to marsikdo tudi verjame! Ali je pa to tudi res? Ali res ni nobenega izhoda? Je izhod iz te stiske! Samo s tako rešitvijo bi bili prizadeti tisti, ki zvrčajo vso krivdo za sedanje neznosno stanje na krizo. Ti so pa močni. Močan si pa sam pravdo piše. Vsaj dolej...

Le pogledimo zaščito naše industrije. Kaj ni vse zaščiten s carino. Od proizvodnje tekstilnih in kovinskih izdelkov pa do kemične industrije itd. In kdo plača uvozno carino? Trgovci gotovo ne — ampak kupec! In države, s katerimi imamo trgovske odnose nam zaradi carinske zaščite naše industrije ne dovolijo preferenc za naše agrarne proizvode. Pa plača kmet spet uvozno carino drugim državam s tem, da mora dati svoje pridelke za višino carine ceneje. Tako smo dvakrat tepeni.

Kmet, ki je poleg delavca od kapitalizma najbolj izkoriščen, nima denarja. Zato je njega povečana vrednost denarja napram njegovim pridelkom in njegovemu imetju najbolj prizadela. Vrednost njegovega imetja se je brez njegove krivde znižala pod polovico vrednosti pred petimi leti. Lastnik novčanic, kapitalist, je pa svoje imetje brez da bi z mezincem ganil, povečal za polovico in več. To pa samo zato, ker je zlato merilo za vrednost denarja — ne pa vsakdanje življenske potrebščine.

Petega maja si bomo zopet izbirali svoje zastopnike. Zavedati se moramo, da je od pravilne izbere naših zastopnikov odvisna tudi pravilna rešitev gornjih problemov. Takrat se bo pokazalo, ali nas je sedanji naš težki položaj kaj izučil. — Prišli bodo zopet med nas volkovi v ovčjih kožuhih in nas bodo skušali s prijaznim pogledom — pa tudi s kazanjem zob premamiti za naše zaupanje. Naj nas niti prvo niti drugo ne premoti! Nič nam ne morejo, če bomo složni! Prenehajmo se igrati klerikalce in liberalce, kajti ta igra je za nas predraga, — dražja kakor so hazardne igre, ker pri tej igri je sigurno samo to, da bomo zgubili, dobili pa ničesar! Poženimo vse zgagarje iz naših vasi! Svoje zaupanje dajmo samo onim, ki imajo z nami enake interese in ki jih poznamo kot sposobne in pošteno ter nesebične ljudi. Tudi to je važno, če ne najvažnejše! Če bomo postopali tako, potem smo na pravi poti — na poti v boljše bodočnost!

Tine Horvatič.

Naše smernice in naša bodočnost

Med nami hodijo v zadnjem času ljudje, ki pravijo, da je najbolje ostati doma, prepustiti drugim vso »skrb« in mirno čakati na boljše čase. Pri vsem tem pa ne povedo, kdaj bo to in odkod bo prišla rešitev. Tako daleč so že prišli, da sami na koncu ne vedo, kaj hočejo; vedo le, da hočejo na račun našega kmeta priti do moči in polnih žepov; v tem so si vsi edini. Njihovi nameni so torej popolnoma jasni; jasno pa je tudi, da preudaren kmet njim ne bo sledil in s prekrizanimi rokami gledal pred sebe.

Zalo je v interesu vseh kmetov, da se upi »zares pravih voditeljev« ne bodo izpolnili in da njihovo »delo« ne bo nikdar dobilo odobravanja od nikoder; še več, kmet mora energično zavračati njihove laži in obljube in sam zgrabiti tam, kjer je možna pomoč in ublažitev gospodarskih težkoč. Kmet sam mora odločilno sodelovati v javnem življenju, njemu morajo biti odprta vsa vrata in njegova odkrita beseda mora najti tudi odmev. Danes je to tudi možno, skupna kmetiška pomoč brez posredovalcev je potrebna in uspeh je dan le potom stanovske organizacije, stvarne kritike in složnega dela. Vse — tudi najmanjše —, kar bo kmet v bodočnosti sam napravil za sebe, je mnogo več vredno kakor pa to, kar so drugi večno obljubljali in nikdar izvršili. In nadalje: Ali je zares potrebno, da ostane kmet še naprej na svoji zemlji le suženj nekaterih ljudi, ki poznajo kmeta le ob volitvah in drugih sličnih prilikah? Odgovor leži na dlani: Ne in ne sme. Kmet mora priti do besede in dejanja v vsem našem življenju in sodba kmetiškega rodu o »delu«

odnosno »brezdelju« nekaterih izkoriščevalcev mora biti izrečena.

Mi vsi vemo, da vladajo težkoče v našem kmetškem gospodarstvu in da te težkoče niso večne, temveč morajo najti slejkoprej svojo rešitev; kajti zdravila in pomoč poznamo. V bližnji bodočnosti bo morala tudi država ubrati drugo, primernejšo pot in na tej se že dela: Denarna in politična sredstva bodo prišla v službo narodnih potreb. Seveda država sama ne more delati čudežev; zato je potrebno složno sodelovanje vseh narodnih sil in vseh narodnih delov.

Če smo vse dobro premislili in prišli do treznega zaključka, da je narodno in državno edinstvo nad vse in da sta zboljšanje gospodarskih razmer in dvig »ubogega gmajne« kot narodne in državne osnove prva in najvažnejša točka našega programa in naše bodočnosti, sledi, da moramo zaupati samemu sebi in lastni državi, če hočemo čimprej odstraniti vse težave in ozdraviti naše gospodarske in socialne razmere. In če torej verujemo v končno zmago pravega kmetiškega pokreta, moramo delati in nenehoma delati za skupnost in kmetiško misel brez stare politične delitve na »liberalce« in »klerikalce«. Nova kmetiška organizacija in moč vseh kmetov zamore zaceliti naše rane, nova usmeritev naše vasi mora obračunati z vsemi, ki nimajo srca za vas in njene upravičene zahteve.

Končno: Čim več zavesti in zrelosti bo v naših vrstah, tem prej bomo dosegli naš cilj in vsi bodo morali z nami tudi računati po geslu: Brez kmeta ničesar, s kmetom pa vse! J.

Predsednik vlade — nosilec vladne državne kandidatne liste

Pretekli teden je predsednik vlade gospod Bogoljub Jevtić sprejel veliko deputacijo najuglednejših Beograjčanov, da sprejme mesto nosilca državne kandidatne liste pri prihodnjih parlamentarnih volitvah.

Predsednik vlade g. Jevtić je ponudbo sprejel in se deputaciji zahvalil z daljšim govorom, v katerem je med drugim dejal:

»Gospodje! Zelo visoko cenim vaše zaupanje in iskreno izraženo željo, ki soglaša z mnogimi pozivi iz vseh krajev naše domovine, da bi sprejel mesto nosilca državne kandidatne liste pri volitvah narodnih poslancev dne 5. maja t. l.

V polnem soglasju in dogovoru z vsemi svojimi tovariši iz kraljevske vlade vam morem izjaviti, da bom sprejel to izredno čast in storil vse, kar je v moji moči, da se oddolžim takemu zaupanju, tako kakor se to od mene pričakuje. Lista, kateri bom imel čast biti na čelu, bo lista kraljevske vlade, s katero bo stopila pred volilce.

Volitve, ki so pred nami, so zelo važne, tako spričo težkih časov, kakor še spričo posebnih prilik, v katerih živimo. Vsak naš državljan, vsak volilec si mora biti povsem na jasnem o tem. Treba je reči jasno in odločilno besedo za našo jugoslovansko nacionalno bodočnost, za napredek vsega naroda, za napredek kraljevine Jugoslavije.

V tej volilni borbi se niti ne morejo niti ne smejo obravnavati in reševati vprašanja, ki so bila nespremenljivo rešena v ustavi z dne 3. decembra 1931. O tem ne sme nihče več dvomiti in nihče ne sme več zaustavljati neodoljivega koraka cele nacije. O tem se ne glasuje!

Jugoslovanski narod hoče v vsej svoji celini stopati naprej, zahteva varnost in spoštovanje od zunaj, hoče več miru in sloge od znotraj. On hoče izkoristiti vse sile za veličino ene in nedeljive Jugoslavije. Sedaj ni več časa za

oklevanje in ustavljanje. Sedaj je čas za razvoj vseh energij in neumorno akcijo v ustvarjanju in gradnji.

S tem hočemo pred narod in za narod!

Kraljevska vlada bo skoraj izdala poseben proglas na volilce, da jim pove odkrito in iskreno vse ono, kar je in kar naj bi bilo. V njem bomo obrazložili glavne linije svoje politike in program vlade.

Narodna skupščina se voli na štiri leta. To je dovoljna doba, da se z zaupanjem krone in z zaslonbo v narodu lahko mnogo stori in ustvari na splošno korist celine vseh državljanov. To mi vliva tudi vero, da bom mogel izpolniti častno zaupanje, ki ste mi ga izkazali. Naj bo teh par besed izrečenih v znak zahvale vam vsem in prijateljem, ki jih predstavljate, ter vsem onim iz vse države, ki so mi izkazali to čast in zaupanje.

Za gradnjo železnice Št. Janž—Zidani most

Vlada pripravlja velika javna dela. Za znesek 1 milijarde dinarjev naj bi se zgradile ceste in železnice. V Radečah obstoja že nad 20 let pripravljalni odbor za gradnjo železniške proge Št. Janž—Zidani most. Odbor je že pred časom poklical strokovnjaka inž. Sterna, ki je izgotovil načrt in stroškovnik. Ponovno je odbor dokazoval nujnost imenovane proge, toda zmerom brez uspeha.

Odbor se poteguje za realizacijo trase Št. Janž—Zidani most, kar utemeljuje z naslednjimi argumenti:

1. Zidani most je križišče najvažnejših železniških prog Jugoslavije.

2. Nedvomno je, da bo naša država še precej dolgo dobo navezana na uvoz raznih indu-

strijskih izdelkov iz Avstrije in Češkoslovaške. Na drugi strani pa je jasno, da bo iskala trga za žito, zlasti pa za našo živino v Avstriji in Nemčiji.

3. S to zvezo bi bil silno olajšan tudi osebni promet, kar je velike važnosti v tujskoprometnem oziru. Potnik, ki bi potoval z Dunaja na naš Jadran, bi prestopil samo na Zidanem mostu. V primeru pa, da se zgradi proga Št. Janž—Sevnica, bo moral potnik izstopiti na Zidanem mostu, tam čakati na vlak v Sevnico in tu spet prestopiti in čakati na zvezo na jadranski vlak.

4. Ako bi bil zvezan Št. Janž z Zidanim mostom, bi bil vezan tudi Split direktno z našo severno mejo.

5. Za zvezo Št. Janž—Zidani most govori tudi dejstvo, da bi bila ta zveza iz tehničnega ozira prikladnejša in cenejša kakor zveza Št. Janž—Sevnica. Ta zveza bi zahtevala 6 do 7 objektov čez reko Mirno. Jasno pa je tudi, da bi bil potreben daljši most čez Savo v Sevnici, kakor na Zidanem mostu, in slednjič, kar je najvažnejše, bi bila proga Št. Janž—Zidani most za 20 km krajša.

V ostalem pa je potrebno informirati javnost, da sta za progo Št. Janž—Zidani most dve varianti. Prva proga je mišljena iz Krmelja čez Št. Janž—Glino—Cerovec—Grič (tu bi bil kratek predor) — Budno vas na Hotemež čez graščino Dvor, odtod čez most na progo k Zidanemu mostu. Druga varianta pa bi bila: Krmelj—Št. Janž—Primštal—Radovnica (kratek predor, ki bi prihajal na dan v Jatni) mimo papirnice v Radeče in na Zidani most.

Druga varianta je tehnično in denarno laže izvedljiva. Velikega pomena bi bila realizacija trase za razvoj mesta Radeč, njegove mlinske in lesne industrije ob Sopotu, največ pa za papirnico v Radečah, ki je edina v državi za izdelovanje najboljšega papirja.

Take utemeljitve so bile poslane že pred časom na pristojno mesto v Beograd obenem s projektom trasirane železnice. Upamo, da stopa to vprašanje spet v ospredje, da so argumenti za gradbo železniške proge Št. Janž—Zidani most vsega uvaževanja vredni ter da bodo na pristojnem mestu upoštevani.

Pocenitev voznje na železnici

Pretekli teden je minister za promet razpovedal, da bo dosedanje precej visoke cene za prevoz potnikov in prtljage znatno znižal.

Znižane cene bodo stopile v veljavo dne 1. marca; znižane pa bodo za več ko četrtino dosedanjih cen.

Znižane cene bodo brez dvoma ugodno vplivale na dvig gospodarskega življenja. Sedanje visoke cene so marsikoga odvrčale od železniške voznje; posledica pa je bila, da je državna blagajna trpela občutno škodo. Znižana voznina pa bo prinesla v promet vendarle nekaj več denarja in če se bi promet na železnici dvignil, bo imela država lep dobiček kljub znižani ceni.

Po novi tarifi bo veljala n. pr. voznja iz Ljubljane do Beograda z brzim vlakom v tretjem razredu le 235 Din, doslej pa je veljala 286 Din; drugi razred pa bo veljal 352 Din 50 par, doslej pa je veljal 501 Din.

Prav umestna je tudi namera železniške uprave, da bo opustila pri večini vlakov prvi razred, ki je itak skoro vedno prazen. Prvi razred bodo obdržali le pri mednarodnih vlakih.

Prav dobro bi bilo brez dvoma, če bi vlada tudi drugod, kamor pač sega njena moč, ukrenila vse, kar bi utegnilo cene raznih potrebščin znižati. To bi se poznalo posebno pri monopolnih predmetih in pri carini, ker bi znižare cene kmalu dvignile nakupovanje blaga, kar bi na drugi strani kmalu odtehtalo golo računsko izgubo.

Kmetski dolgovi

Preteklo nedeljo so zborovali v Novem Sadu zastopniki »Združenja bank v Jugoslaviji«. Na tem zborovanju je bil glavni govornik dr. Vlado Marković, predsednik Združenja bank v Beogradu, ki je posebno obzirno razpravljal o kmet-skih dolgovih in o posledicah znane zaščite za denarne zavode in za kmete.

Med drugim je poudarjal, da pri reševanju tega vprašanja spočetka sploh ni bilo pravega merila. Napravili so tudi več napak, tako med ostalimi, da se je za kmet-ske dolgove dajala splošna zaščita namesto osebam. Ta splošna zaščita je pa bila v škodo upnikov in ne celote. Vse to je napravilo mučno situacijo v naših že drugače neurejenih kreditnih odnosih. Predvsem v naših zasebnih zavodih, in to ne samo pri onih, ki dajejo kredite kmetom, temveč tudi pri tistih, ki so takim denarnim zavodom kreditirali. To se jasno vidi v tem, da se število takih denarnih zavodov, ki so morali zaprositi za razne zaščite, stalno veča. Danes je takih zavodov v državi 199 poleg 185 zadrug. Njihovo število se bo pa zaradi ekonomske krize še povečalo. Dr. Marković je nadalje poudarjal, da se z nepravo rešitvijo vprašanja kmet-skih dolgov ubija kredit ne samo kmetom dolžnikom, temveč tudi onim

kmetom, ki do sedaj takih kreditov niso izkoristili.

Združenje bank v Beogradu je zbralo tudi podatke o višini kmet-skih dolgov in terjatev, ki so znašale 1. marca 1932 okrog 2065 milijonov dinarjev, vloge pa 1457 milijonov dinarjev. Kmetje so tem denarnim ustanovam dolgovali 599 milijonov Din po odbitku njihovih vlog. Tu niso všteti dolgovi, podeljeni pri Privilegirani agrarni banki v iznosu 739 milijonov Din. Dne 31. decembra 1934 so pa znašali ti dolgovi pri teh zavodih 1536 milijonov Din, ne računajoč vlog pri Privilegirani agrarni banki v iznosu 729 milijonov Din. Vloge so se pa znižale na 590 milijonov Din. Vloge pri PAB v iznosu 32 milijonov Din niso vštete. Kmetje so po odbitku vlog dolgovali 946 milijonov dinarjev.

Iz primerjav teh podatkov se vidi, da so kmetje plačali navedenim zavodom in hranilnicam 379 milijonov Din. Denarne ustanove so pa izplačale kmetom 697 milijonov Din vlog. Nato omenja dr. Marković, da je leta 1932 zbrala podatke o višini kmet-skih dolgov tudi PAB, da pa ti podatki ne odgovarjajo resnici. Po podatkih PAB znašajo kmet-ski dolgovi v državi okoli 7 milijard dinarjev.

Zamenjajte stare tisočake!

Narodna banka objavlja: Od več strani je bilo Narodni banki sporočeno, da so se ponovno objavili v obtoku ponarejeni tisočaki iz l. 1920. (z risbo sv. Jurija na konju), ki imajo pretiskano rozeto. Zlasti se pojavljajo v krajih okrog Sušaka. Narodna banka ponovno obvešča državljanje, da obstoji zelo nevaren falzifikat tisočakov z datumom 30. novembra 1920. Opis tega falzifikata je bil svoj čas tiskan v dnevnikih in se glasi v bistvu takole:

Glavna karakteristika falzifikata je v rdeči barvi, ki je tiskana precej blede, in v emblemu grba ter v kroni nad dvoglavi orlom. V vsem okrasju se ta barva ne sklada dobro z rjavo barvo. Rdeča barva, številke in podpisi niso povsem črni, temveč blede in drugega ožjega tipa, ki se znatno razlikuje od številke na pravem tisočaku. Kakor na licu, se tudi na naličju ne skladajo barve: rumena, modra in rdeča. Rumena barva je znatno močnejša kakor na pravem tisočaku. Filigran, vodni pretisk, je bil izdelan mehanično s pomočjo pritiska na licu bankovca. Pritisnjena mesta se vidijo močno uglašena. Eden izmed najlažjih znakov, po katerem lahko takoj spoznaš falzifikat, pa je ta, da v besedi »Jugoslavija« v napisu okoli glave Karadjordja namesto črke i v predzadnjem zlogu stoji črka n, torej namesto »Jugoslavije« v cirilici tiskano »Jugoslavnje«.

Čeprav je rok, v katerem se bodo ti tisočaki vzeli iz prometa, določen za 4. maja 1936, poziva Narodna banka vse lastnike, da jih v najkrajšem roku, najkasneje v enem mesecu, predložijo v zamenjavo pri kateremkoli denarnem zavodu. V interesu previdnega funkcioniranja denarnega prometa v državi je, da se vsi lastniki tisočakov stare izdaje čimprej odzovejo temu upravičenemu in nujnemu pozivu Narodne banke.

Pred vojno v Afriki?

Spor med Italijo in Abesinijo še ni poravnani. Italija zbira še vedno močne vojaške oddelke za oborožen pohod proti Abesincem; časopisi poročajo, da čaka na otoku Siciliji že nad 100.000 vojakov na prevoz. V najnovejšem času pa kaže Italija nekaj več pomirljivosti, baje zaradi nastopa Japoncev, ki bi Abesinijo podpirali zlasti z dobavo orožja.

Kmetska mladina

Fantje, sedaj pa na delo!

Prosvetno-organizatorični tečaj za fante Zveze kmet-skih fantov in deklet v Ljubljani, ki je trajal od 11. do 19. t. m., je pri kraju. Zopet odhaja po Sloveniji na svoje domove, v domača Društva kmet-skih fantov in deklet, četa kmet-sko-mladinskih borcev, okrepljenih v nazorih in usmerjenih za delo v organizaciji, ki naj ustvari kmetu boljšo bodočnost.

Pestra in smotrena sestava učnega načrta tega tečaja je nudila tečajnikom najpotrebnejša predavanja iz organizacije, ideologije, kmetijsko-strukovna, higienska in predavanja o dramatikah s praktičnimi vajami. Poleg tega so si tečajniki ogledali Muzej, tobačno tovarno, tovarno usnja K. Pollak, svečarno I. Kopač & Ko, Ljubljanski grad, tiskarno »Mercur«, tovarno »Jugolutz« in mestno klavnico. Povsod so z zanimanjem sledili izvajanjem tolmačev-vodnikov. V nedeljo so se skupno udeležili sv. maše. Za razvedrilo so bili fantje parkrat v kinu, v operi in drami. Res je čas 8 dni prehratek, da bi se vsa predvidena in potrebna snov obdelala podrobno in da bi fantje odnesli iz tečaja čim večje znanje, vendar se moramo ukleniti razmeram in naj nam zaenkrat zadostuje to, kar zmoremo.

Med tovariši-udeleženci se je za časa tečaja razvilo iskreno tovarištvo. Iz vseh krajev Slovenije zbrani so bili kot ena družina. Niti najmanjšega spora ni bilo med njimi. Kako tudi, saj je vsem predvsem le eno pred očmi: kmet-sko-mladinski pokret!

Predavanja so se vršila v dvorani OUZD na Miklošičevi cesti, stanovali so fantje v Areni Narodnega doma in na hrani so bili v Javni kuhinji Delavskega doma. Bodi na tem mestu izrečena topla zahvala za vso naklonjenost gg. ravnatelju Jeranu, ravnatelju Bohinju, ravnatelju Šebeniku, gđc. Rožmanovi in vsem gg. predavateljem.

In Vi tovariši! Naj Vam ne ostanejo besede o kmet-ski zavesti, o kmet-ski vzgoji v Društvih kmet-skih fantov in deklet in druga navodila

bodoče udejstvovanje samo v vzpodbudo, ne, vse, kar ste čuli na tečaju, nesite v kmet-sko-mladinske edinice in se zagrizite v neupogljivo voljo v delo! Tovariši, saj moramo zmagati, povsod moramo prodreti, če bomo delali s čistimi mislimi in ljubeznijo do naše grude.

Zveza kmet-skih fantov in deklet v Ljubljani.

*

Kmetske smučarske tekme na Kureščku

Velika smučarska tekma Društev kmet-skih fantov in deklet pod pokroviteljstvom ministra dr. Draga Marušiča.

Zveza kmet-skih fantov in deklet v Ljubljani razpisuje prvenstveno smučarsko tekmo pod pokroviteljstvom ministra dr. Draga Marušiča za nedeljo, 24. februarja 1936 ob 11. uri dopoldne s startom in ciljem v Zapotoku pod Kureščkom. Tekmuje se 1. za prvenstvo moštev Društev kmet-skih fantov in deklet in 2. za prvenstvo poedincev.

Za prvenstvo društvenih moštev tekmujejo Društva kmet-skih fantov in deklet. Moštvo tvori najmanj dva člana istega društva, ocenita pa se dotična dva člana moštva, ki sta dosegla najboljši čas. Društvo, čigar moštvo doseže najboljši čas, prejme naslov Zvezinega prvaka in si pribori za dobo do prihodnje tekme prehodni pokal ministra dr. Draga Marušiča.

Za prvenstvo poedincev tekmujejo posamezni člani Društev kmet-skih fantov in deklet. Tekmovalec, ki doseže najboljši čas, prejme naslov Zvezinega smučarskega prvaka, svojemu društvu pa pribori Zvezin prehodni pokal za dobo do prihodnje tekme.

Zveza kmet-skih fantov in deklet v Ljubljani.

Ivan Kronovšek s. r.,
predsednik.

France Koruza s. r.
voaja smučarskega pododseka.

Pogoji in navodila tekmo-vanja

1. Dolžina tekmovalne proge bo predvidoma znašala 16 km s startom in ciljem v Zapotoku pod Kuraščkom.

2. Tekmujejo lahko samo člani Društev kmet-skih fantov in deklet, stari najmanj 17 let. V svrhu legitimacije naj vsako društvo izda vsakemu tekmovalcu z društvenim žigom označeno potrdilo, s katerim naj se tekmovalec javi vodstvu tekme v Zapotoku. Brez tega potrdila vodstvo ne bo nikogar pripustilo k tekmi.

3. Vsako društvo mora pismeno prijaviti svoje tekmovalce najkasneje do petka, 22. februarja na naslov: Zveza kmet-skih fantov in deklet v Ljubljani, Tavčarjeva ul. 1. Vse kasnejše prijave sprejema vodstvo tekme v Zapotoku do nedelje, 24. februarja najkasneje do 9. ure dopoldne. (Vsem oddaljenejšim društvom smo glede tega poslali okrožnice!)

4. Poleg prehodnih pokalov bo prvih pet tekmovalcev nagrajenih s praktičnimi in vrednimi darili ter diplomami.

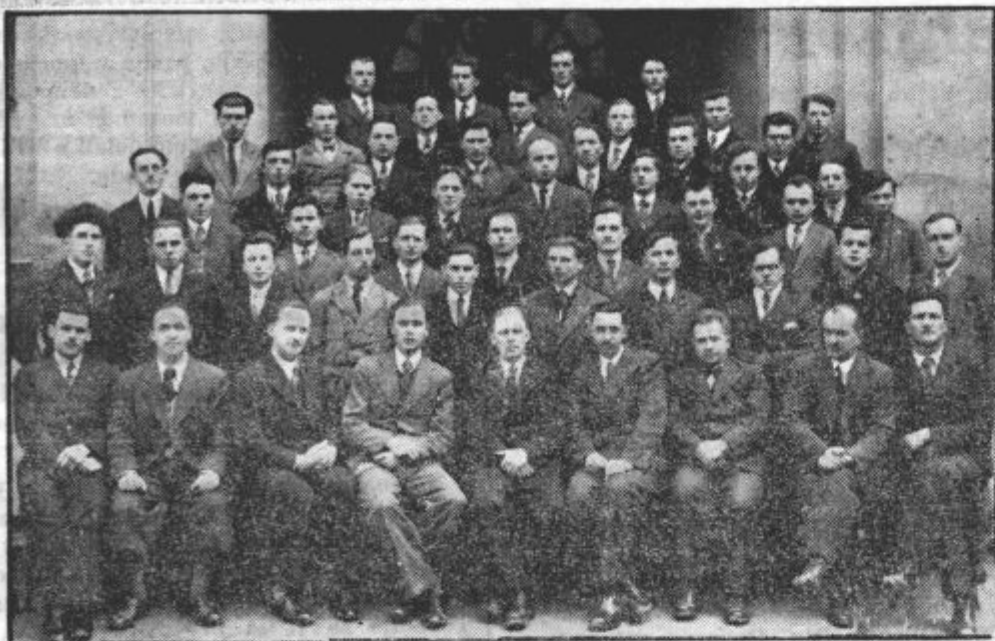
5. Prijavnina za posameznega tekmovalca znaša Din 5.—. To prijavnino bodo tekmovalci plačali pri vodstvu tekme v Zapotoku.

6. Vrstni red tekmovalcev se določi z žrebanjem v nedeljo ob 9. uri dopoldne. Ob tej priliki se bo tekmovalcem tudi obrazložila tekmovalna proga in pravila tekmo-vanja.

7. Vsem tekmovalcem oddaljenejših društev priporočamo, da pridejo v Zapotok že v soboto popoldne, kjer bodo prenočili in naslednji dan spočiti tekmovali. Tisti, ki se pripeljejo z vlaki v Ljubljano, naj se najpozneje do pol druge ure zglasijo v tajništvu Zveze, Tavčarjeva ul. 1, odkoder bo skupen odhod tekmovalcev. S seboj naj prinesejo odejo (»koc«) in nekaj hrane.

Vodstvo tekme.

V. prosvetno-organizatorični tečaj Zveze kmetskih fantov in deklet, ki se je vršil v Ljubljani od 11. do 19. februarja 1935.

Pogoji za prehodni pokal min. dr. Draga Marušiča

1.

Pokal je prehodni. Za dobo do prihodnje Zvezine tekme si ga pribori dotično Društvo kmetskih fantov in deklet, čigar dva člana moštva dosežeta skupno najboljši čas vseh moštvev.

2.

Društvo kmetskih fantov in deklet, ki si je za dobo do prihodnje Zvezine tekme priborilo pokal, je dolžno ta pokal čuvati in ga nepoškodovanega izročiti vodstvu prihodnje Zvezine tekme še pred tekmo.

3.

Pokal preide v trajno last dotičnega Društva kmetskih fantov in deklet, ki si ga je priborilo dvakrat zaporedoma ali trikrat v presledkih.

Pogoji za prehodni pokal Zveze kmetskih fantov in deklet.

1.

Pokal je prehodni. Za dobo do prihodnje Zvezine tekme si ga pribori dotično Društvo kmetskih fantov in deklet, čigar član je na Zvezini tekmi dosegel prvo mesto in naslov Zvezinega smučarskega prvaka.

2.

Društvo kmetskih fantov in deklet, ki si je za dobo do prihodnje Zvezine tekme priborilo pokal, je dolžno ta pokal čuvati in ga nepoškodovanega izročiti vodstvu Zvezine tekme še pred tekmo.

3.

Pokal preide v trajno last dotičnega društva, ki si ga je priborilo trikrat zaporedoma ali petkrat v presledkih.

(Pokal je bil razpisan že ob priliki lanskoletne Zvezine tekme 4. februarja 1934, na kateri si ga je za dobo do letošnje Zvezine tekme priborilo Društvo kmetskih fantov in deklet Nova vas - Bloke.)

★

Orla vas

Nas ženski odsek to zimo prav pridno deluje. Razen rednih sestankov smo priredili o Božiču božičnico skupno z dekliškim krožkom. V društveni sobi smo okrasile božično drevesce, mlajše tovarišice pa so nam deklamirale pesmice in vsaka od njih je dobila malo darilo. Skupno smo zapele nekaj pesmi in se zadovoljno razšle.

Ženski odsek je priredil tudi 14 dnevni prikrejevalni tečaj, ki je trajal od 7. januarja naprej, pod vodstvom strokovne učiteljice gđe. Da-

nice Pugljeve, katero nam je preskrbela Zveza. Izdelale smo toliko perila ženskega in moškega, oblek za odrasle in otroke, da so se vsi čudili. Na nedeljo, 20. januarja t. l. smo napravile razstavo izdelkov v tukajšnji šoli, za kar se moramo toplo zahvaliti šol. upravitelju g. Jarhu, ki je dal na razpolago prostor in nam tudi pomagal. Razstavo je otvoril naš predsednik **tov. Josip Povše**, ki se je v svojem govoru spomnil tudi našega blagopokojnega kralja, kateremu smo zaklicali trikratni »Slava!« Nato je še obrazložila delo ženskega odseka načelnica **tov. Marica Plaskanova**, nakar nam je predavala gospodinjska učiteljica **tov. Turnškova**: »Kako in s čim postreči gostu.« Za njeno poučno predavanje smo ji prav hvaležni. — Nato je govoril šol. upravitelj **g. Jarh**, ki je pohvalil naše ustvarjajoče delo. Končno je govoril še predsednik Zveze **tov. Kronovšek**: »O važnosti delovanja kmetske mladine v javnem življenju.« — Predavanj in razstave so se udeležile žene in dekleta v precejšnjem številu, pa tudi tovarišice iz Št. Jurija, Št. Pavla in Braslovč. Tudi v bodoče bomo delale v tej smeri naprej.

Dobrava pri Kropi

Društvo kmetskih fantov in deklet, Dobrava pri Kropi je poslalo uredništvu obširen dopis s pestrim programom svojega kmetijsko-gospodarskega tečaja. Ker ne moremo objaviti vsega, naj navedemo le izveček iz dopisa tega delavnega društva: Tečaj traja v presledkih štiri dni od 22. januarja t. l. do 29. marca t. l. in je njega program v naprej določen ter vsebuje najraznovrstnejša kmetijsko-strokovna predavanja. Predavata izmenoma tukajšnji šolski upravitelj **g. Stanislav Žagar** in abs. sred. kmet. šole **g. Frane Sitar**. Predavanja so dobro obiskana od članov in od nečlanov. Staro in mlado, moške in žene, fantje in dekleta so se nam pridružila in vidijo edino rešitev iz današnjih težkih razmer v programu zdravega kmetsko-mladinskega gibanja. — V nedeljo, dne 17. febr. smo priredili v Mošnjah trodejansko veseligoje »Poslednji mož«, ki je vsestransko dobro uspela.

Kozje

Plakat s štiriperesno deteljico »Društva kmetskih fantov in deklet na Prevorju« je naznanjala na mostni tehtnici v Kozjem, da priredi društvo v nedeljo, dne 17. februarja igro »Guzaj«. Zanimanje za igro med nami je bilo zelo veliko že radi tega, ker je prireditev že na Svečnico na Prevorju prav imenitno uspela. Udeležba je bila zelo velika, dvorana v občinskem domu je bila polna. Vprizoritev je uspela nad vse pričakovanje dobro. Prevorski fantje in dekleta so s tem nastopom dokazali, da znajo, čeprav niso študirali v mestnih višjih šolah. Ponosni in zadovoljni so lahko s svojim neumornim učite-

ljem, kateri se je poglobil med prebujajočo se kmetsko mladino z željo, da hoče ustvariti in nadoknaditi, kar je zamujenega. S petjem so prišli v trg, s petjem so odšli, dosegli v moralnem kakor v gmotnem oziru uspeh, za kar jim iz srca čestitamo!

Grahovo pri Cerknici

Leto dela Društva kmetskih fantov in deklet je za nami. V nedeljo, dne 10. t. m. smo imeli ob lepi udeležbi II. redni občni zbor, ki je izvolil nov odbor. Predsednik: **Jože Levar**, podpredsednik: **Andrej Turšič**, tajnik: **Jakob Šile**, blagajnik: **Šega Andrej** in revizorja: **Zigmund Jože** ter **Meden Tone**. — Iz poročil funkcionarjev je razvidno, da je društvo vztrajalo kljub vsem težkočam in je v nas mladih boreh za kmetske pravice toliko volje in zavednosti, da bomo v strnjjenih vrstah še bolj poprijeli za delo, čeprav se nas je blatilo, da smo nepotrebna organizacija. To nas nič ne boli, mi se zavedamo, da smo bodoči gospodarji in nosilci prave, srečnejše bodočnosti naše kmetske Jugoslavije.

Gameljne

V nedeljo, dne 17. t. m. smo imeli pri tov. Kališu v Srednjih Gameljnah redni letni občni zbor, ki ga je posetil tudi delegat Zveze **dr. Maček**, ki nam je v bodrilnih besedah pokazal bistvo in cilje našega kmetsko-mladinskega pokreta. — V nedeljo, dne 24. t. m. pa priredi naše društvo v narodni šoli v Šmartnem pod Šmarno goro ob 3. uri popoldne in ob 8. uri zvečer vesloigro »Španska muha«. Vljudno vabimo in želimo enkrat tudi Ljubljančane videti na naši prireditvi.

Birčna vas pri Novem mestu

Naše Društvo kmetskih fantov in deklet je priredilo 20. januarja poučno predavanje. Sreski živinozdravnik **g. Jos. Vandot** iz Novega mesta je v treh nedeljskih popoldnevih predaval zanimive stvari iz živinozdravstva in so mu številni poslušalci, člani in starejši prijatelji prav hvaležni in se g. predavatelju najlepše zahvaljuje. Svoj redni občni zbor bo društvo imelo v nedeljo, dne 3. marca ob 2. uri popoldne v osnovni šoli v Birčni vasi.

Straža — Valta vas

Tukajšnje Društvo kmetskih fantov in deklet je imelo preteklo nedeljo predavanje o pomenu in namenu kmetsko-mladinskih organizacij. Predaval je **tov. K. Šterbenk** iz Novega mesta ter z vzpodbudnimi besedami pozival članstvo k vztrajnemu društvenemu delu. — V nedeljo, dne 24. t. m. bomo imeli higiensko predavanje s filmom, na katero vabimo vse tovariše in prijatelje.

Št. Pavel pri Preboldu

8. t. m. smo imeli enodnevni mlekarški tečaj, ki nam ga je priredila Zveza. Ob lepi udeležbi in splošnem zanimanju nam je referent za mlekarstvo pri Kr. banski upravi **g. Franjo Pavlica** teoretično in praktično pokazal predelavo mleka v maslo in sir. Predavatelju se za zanimiva izvajanja toplo zahvaljujemo. — Dne 11. t. m. pa se je pričel 14 dnevni prikrejevalni tečaj, o katerem bomo še poročali.

Studence pri Poljčanah

Naše Društvo kmetskih fantov in deklet je izgubilo enega svojih najvnetejših članov, **tov. Rudolfa Straška**, ki se je poročil s **tov. Franjo Švagan**. — Dne 5. t. m. nam je Zveza priredila enodnevni mlekarški in sirarski tečaj, na katerem nam je **g. Franjo Pavlica**, referent za mlekarstvo pri banski upravi, podal potrebna navodila o mleku in molži sploh, nato pa pokazal izdelavo raznih vrst sira.

Ponikva ob južni železnici

Društvo kmetskih fantov in deklet, Ponikva, bo imelo dne 24. t. m. ob 3. uri pop. v novi šoli 1. letni občni zbor.

Gorenje polje pri Novem mestu

Fantje in dekleta naše vasi smo se na podo to. Lada Klinea zbrali dne 7. t. m. ter ustanovili pripravljajni odbor Društva kmetijskih fantov in deklet. Čim bodo potrjena pravila, bomo pričeli z rednim društvenim delovanjem.

Dravljje pri Ljubljani

Društvo kmetijskih fantov in deklet v Dravljah je priredilo v četrtek, dne 14. t. m. higiensko predavanje »0 davice«. Predaval je direktor Drž. Hig. zavoda g. dr. K. Petrič. — Za poučna in poljudna izvajanja se g. direktorju toplo zahvaljujemo in želimo še sličnih predavanj s filmom, kar nam je predavatelj obljubil.

Družmirje pri Šoštanjju

V zimski dobi prireja naše Društvo kmetijskih fantov in deklet predavanja. 13. januarja t. l. nam je predaval predsednik tov. Košan »0 zgodovini balkanskih narodov«, v nedeljo dne 10. t. m. pa nam je predaval g. prof. Melihar iz Celja »0 dramatik«. — Za nedeljo, dne 24. t. m. pripravljamo koncert tamburaškega zbora, ki ga prirejamo v Sokolskem domu v Šoštanjju.

Gaberje pri Brežicah

Društvo kmetijskih fantov in deklet, Gaberje pri Brežicah, je imelo v nedeljo, dne 17. t. m. predavanje »0 jetiki«, ki je bilo ponazorjeno s filmom. Predavatelju g. dr. Karlu Petriču, direktorju Drž. higienskega zavoda v Ljubljani smo s številnimi poslušalci vred zelo hvaležni za koristna in zanimiva izvajanja.

Braslovče

Preteklo nedeljo, dne 10. t. m. je imelo naše Društvo kmetijskih fantov in deklet svoj redni letni občni zbor, ki si je nadel nalogo, da poživi društveno delovanje. Na čelu novega odbora so: predsednik tov. Rojnik Franjo, podpredsednik Rojnik Joško, tajnik Bošnjak Franjo in blagajnik Cizej Joško. Občni zbor smo zaključili z veselo pesmijo in s sklepom: po začrtani poti naprej!

Novo mesto

Pododbor Zveze kmetijskih fantov in deklet v Novem mestu priredi dne 21., 22. in 23. t. m. deloma v dvorani hotela Koklič v N. m., deloma v prostorih Kmetijske šole na Grmu, trodnevni prosvetno-organizatorični tečaj.

Vihre pri Krškem

Društvo kmetijskih fantov in deklet v Vihrah bo imelo v nedeljo, dne 24. t. m. ob 2. uri popoldne v prostorih tovariša Janeza Pirca v Vihrah svoj redni občni zbor, na katerega vabi vse prijatelje kmetijsko-mladinskega pokreta.

Leskovec pri Krškem

Ob lepi udeležbi je naše Društvo kmetijskih fantov in deklet priredilo v nedeljo, dne 17. t. m. higiensko predavanje s filmom. Predaval nam je g. dr. Petrič, direktor Drž. Hig. zavoda v Ljubljani.

Bela cerkev pri Novem mestu

Tukajšnje Društvo kmetijskih fantov in deklet je poživilo društveno življenje. Zadnje čase smo prirejali društvene sestanke, ustanovili »Ženski odsek«, za pustno nedeljo pa pripravljamo igro »Dekle z rožmarinom«, na katero že sedaj opozarjamo in vabimo.

Krška vas

Naše Društvo kmetijskih fantov in deklet je imelo v soboto, dne 16. t. m. zanimivo higiensko predavanje, ponazorjeno s filmsko predstavo. Predavanje, ki ga je imel g. dr. Petrič iz Ljubljane, je preskrbela Zveza. Obema se toplo zahvaljujemo s prošnjo, da se tako koristna predavanja našemu društvu kaj kmalu zopet nudijo.

Sinkov turn

Naše Društvo kmetijskih fantov in deklet bo imelo v nedeljo, dne 24. t. m. ob 3. uri popoldne redni letni občni zbor v šolski dvorani.

Veliki Osolnik

V nedeljo, dne 13. t. m. smo na rednem občnem zboru Društva kmetijskih fantov in deklet napravili obračun za preteklo poslovno dobo, sprejeli delovni program za bodočo in izvolili nov odbor s predsednikom Gerani Antonem na čelu.

Škrilje — Golo

Dne 27. januarja t. l. smo imeli redni letni občni zbor. V imenu Zveze je pozdravil tov. dr. Viktor Maček, ki je podal več programatičnih in vzpodbudnih misli kmetijsko-mladinskega pokreta. Za predsednika Društva kmetijskih fantov in deklet je bil izvoljen tov. Lenič Jože.

o lovskem zakonu in sadjarjih

(Govor A. Prepeluha na seji banovinskega sveta dne 12. svečana 1935)

Predloženo uredbo k zakonu o lovu z dne 5. decembra 1931 bi jaz delil v dva dela: v politični del in stvarno-upravni del. Prvi, politični del je v tem, da bi s sprejetjem navedene uredbe uveljavili lovski zakon v naši banovini, ki ga večina od nas niti ne pozna, naše ljudstvo pa sploh ne. Ta lovski zakon je bil l. 1931 oktroiran, vendar z omejitvijo, da stopi v moč in veljavo v posameznih banovinah šele, kadar ga sprejme in odobri s posebno uredbo banovinski svet, predviden v veljavni ustavi, torej izvoljeni banovinski svet. Pozneje je nekdo v finančni zakon utihotapil določbo, da smejo ta lovski zakon uveljaviti tudi sedanji, imenovani banovinski sveti. Ne vem, zakaj se sedaj s to uredbo tako mudi in kakšna naj bo njena korist. Če se je lov doslej izvrševal brez te uredbe in brez novega lovškega zakona, pa naj se vrši še eno leto, ker je rečeno, da se bodo do tedaj izvršile volitve, pa zato lahko mirne duše prepustimo odgovornost izvoljenim članom banovinskega sveta. V tem pogledu imamo že nekaj zgledov. Banovinski svet v Splitu je uveljavil novega zakona odložil za deset let, oni v Banjaluki v Bosni za dvajset let, oni na Cetinju za nedoločno dobo, a Srbija o novem lovskem zakonu sploh ne mara ničesar slišati, ker tam je lov prost.

Novi lovski zakon je zelo enostranski, ker so ga delali lovci sami brez sodelovanja s sadjarji in kmeti, katerih se tudi tiče. Zato mislim, da je moj predlog, da se predložena uredba odstavi z dnevnega reda, upravičen. Naj o rjej sklepa bodoči izvoljeni banovinski sveti!

V stvarnem pogledu pa navajam sledeče: V Srbiji je lov prost in je nadzorstvo nad lovom pridržano organizaciji lovcev. Mislim, da je to nadzorstvo učinkovitejše kot pri našem zakupniškem sistemu, kjer prav za prav lahko postane lovec vsak prijateljček zakupnika lova. Kajti ni preveč težko dobiti orožnega lista. Mi smo ravno lansko leto doživeli precej primerov, ko so lovci za zabavo postali nevarni življenju, ljudem, ki so se po opravkih mudili v gozdu. Na sedanjem zakupniškem sistemu so res interesirane občine, ki prejmejo od lovskih zakupnikov zakupnine. Toda ne verujte, da bodo današnje zakupnine ostale na sedanji višini, ker jih bo dolga zakupniška doba 12 let, ki je predvidena v novem zakonu, vrgla najmanj za polovico. Lovske družbe bodo skušale najti za zakupnike »slamnaté može«, od katerih bo potem izterjava zakupnin zelo otežkočena.

Ker je zakon zelo enostranski, samo v korist lovcev, ga bo treba prej ali slej novelirati. Takšnih enostranskih zakonov se je v naši državi nabralo že precej in vsem nam so znane britke izkušnje, ki jih mora prenašati splošnost v korist malih skupin. Ne vem, koliko je pri nas lovcev organiziranih, morda dva, morda tri tisoč. So tudi neorganizirani lovci, tako imenovani »divjci«. To so navadno ubogi kočarji in dninarji, ki gredo na skriven lov ne toliko iz zabave in lovske strasti, kolikor zaradi prehrane. Poznamo te ljudi iz literature in sodnih razprav. Takšen ubog hudič svoj prestopke često dražje plača kot največji slepar ali tat. Ta socialna plač našega podeželja, ki bo zaradi pav-

perizacije naših kmetijskih ljudi vedno važnejša, v novem lovskem zakonu sploh ni upoštevana.

Nasprotno pa je tu organizacija naših vrtnarjev in sadjarjev, ki v svoji spomenici z dne 5. decembra 1934 protestira proti predloženi uredbi in novemu lovskemu zakonu. Ta organizacija šteje nad 10.000 članov in je najmanj tako pomembna in važna ko organizacija lovcev. Zato njenega glasú ne smemo preslišati. Gre predvsem za škodo, ki jo delajo zajci sadovrjakom. Ta spor zaradi zajca je že star v naši deželi. Spominjam se časov, ko je v nekdanjem deželnem zboru kranskem deželni odbornik dr. Zajc zaklical: Ven z zajcem! Kmetje so mu pritrjevali, ugovarjali pa so mu nemški fevdalni gospodje. Ti so danes izgubili oblast, toda njihove privilegije branijo danes razni gospodje, ki gredo v svojem lovskem navdušenju predaleč, ne ozirajoč se na potrebe kmeta, sadjarja in vrtnarja.

Sadjereja se zlasti po vojni pri nas lepo razvija in našim sadjarjem moramo priznati, da delajo načrtoma in z veliko energijo, za kar zaslužijo vso pohvalo in priznanje. Zato moramo njihove proteste upoštevati, kajti sadje naša našem narodnemu gospodarstvu več dohodkov kot pa lov.

Kar se tiče predvidenih odškodnin so te pretirane, ker so v njih zapopadeni tudi vzrejci stroški, med tem ko oškodovani kmet težko ali pa malo dobi od lovskega zakupnika za škodo, ki mu jo povzročajo divjačina ali pa zverjad.

Poznam odličnega lovškega strokovnjaka in lovškega pisatelja, ki je mnenja, da je novi lovski zakon nesodoben in pristranski z ozirom na kmeta. Ta odličen lovec je mnenja, da gre prostemu lovu, kakor ga imajo v Srbiji, pred-

Velike Lipljenje pri Grosuplju

Tudi pri nas smo ustanovili Društvo kmet-
skih fantov in deklet. Na ustanovnem sestanku
dne 9. februarja smo izvolili zaenkrat le pri-
pravljalni odbor, ki ima nalogo ob izraženi dela-
voljnosti članstva ustvariti močno kmetško-mla-
dinsko postojanko.

Iška vas

Društvo kmetških fantov in deklet v Iški va-
si bo imelo svoj redni občni zbor v nedeljo, dne
24. t. m. ob 2. uri popoldne pri tov. Jakobu Žup-
cu v Iški vasi.

Vojnik

Dne 20. januarja t. l. je bilo ustanovljeno
Društvo kmetških fantov in deklet, Vojnik-oko-
lica. Predsednik je tov. Frane Ravnak iz Šmar-
jete, tajnik tov. Stane Mali iz Vojnika in blagaj-
nik tov. Jože Zagožen iz Šmarjete.

Sv. Bolfenk pri Središču

V. redni občni zbor Društva kmetških fan-
tov in deklet v Sv. Bolfenku pri Središču se bo
vršil v nedeljo, dne 24. februarja ob pol 3. uri
popoldne v šoli.

Dvor pri Žužemberku

20. januarja t. l. je predaval pod okriljem
Društva kmetških fantov in deklet ravnatelj tov.
Anton Mervič iz Novega mesta o nalogah naših
društev. Prihodnji mesec bomo vprizorili igro
>Tetka na konju<, na katero se že pripravljamo.

Dramlje pri Celju

Društvo kmetških fantov in deklet v Dram-
ljah prireja v dneh od 29. januarja do 23. marca
kmetijsko-prosvetni organizatorični tečaj z zelo
pestrim in skrbno sestavljenim programom, ki
ga uredništvo radi hvalevredne obširnosti ne
more v celoti objaviti. Vsekakor bomo ob priliki
objavili celoten načrt tega društvenega tečaja, ki
naj služi v posnemanje ostalim društvom.

nost pred našim zakupniškim sistemom. Na
moje vprašanje mi je ta strokovnjak pisal med
drugim sledeče:

Zajca ne bo mogoče dati med nezaščiteno
divjačino, ker ni niti banu niti banskim svetom
pripuščeno, da bi § 2. lovskega zakona izpre-
minjali. § 2. deli namreč divjačino v zaščiteno,
nezaščiteno in v zver. Sadjarjem se bo edino
lahko ustreglo, če se § 17., ki govori o lovo-
staji divjačine, glede zajca v sadjerejskih obči-
nih izpremeni na ta način, da se doba lova na
zajce v teh občinah znatno podaljša (u. pr. od
1. VIII. do 28. II.), s čimer bi se zajec precej
razredčil. To je mogoče, ker pravi § 18.: Ban
se pooblašča, da po zaslišanju zveze lovskih
društev podaljša ali skrajša lovostajo, navedeno
v § 17.

Lovci so si zakon prav dobro napravili in
so odvzeli vso glavo IV, ki govori o odškod-
nini, kompetenci bana in banskih svetov. Glede
sadnega drevja pravi § 56: »Škodo, ki jo na-
pravi divjačina po sadovnjakih, hišnih vrtilih in
drevesnicah ter na posameznih mladih dreves-
cih, mora lastnik lova nadoknaditi samo tedaj,
ako se dokaže, da je bilo vse storjeno, s čimer
po pravilu razumen gospodar svoje nasade štiti.
Takšne mere so posebno: ograje (v višini 2 m),
beljenje, postavljanje stražil, omotanje dreves
in stebel s slamo najmanj do višine 1:50 in
temu slično.«

Glede lovskega fonda pravi § 83: »Ban
upravlja banovinski lovski fond, ki se osnuje v
vsaki banovini v svrhu napredka lovstva dotič-
ne banovine.« Nikjer pa ne pravi, kaj se ra-
zume pod napredkom lovstva. Referent se bo
postavil na stališče izdajanja lovskih knjig, ča-
sopisov in podobnega, vendar mislim, da bi se
lahko na banskem svetu tolmačil ta napredek

Novice

★

V Trbojeh pri g. Komurku (>Kocjanu<) go-
stuje društvo kmetških fantov in deklet iz
Medvod v nedeljo, dne 24. t. m. ob treh popol.
z igro >Borba za dom<. Vsi prijatelji kmetškega
pokreta vljudno vabljeni!

Trebuh je preparal v noči od sobote na ne-
deljo v neki gostilni pri Pragerskem krčmar
Vingust 25 letnemu fantu Štefanu Zumru. Fan-
tje so najprej popivali, nato so se pa stepli. Mo-
rilec je takoj po svojem zločinu pobegnil.

Ubil bi se bil kmalu blizu Škofje Loke ope-
karniški delavec Podobnik, ker je padel tako
nesrečno na oster kamen, da je na mestu oble-
žal nezavesten.

Same nesreče. 23 letni mesar Ivan Mulej
se je ponesrečil pri smuških tekmah v Škofji
Loki, — 14 letnega Leandra Franca iz Št. Janža
na Dolenjskem je metala božjast. Fant je pa-
del na ognjišče, da se je ves opekel. — 23 let-
nemu delavcu Antonu Urbasu iz Stične pa je
možnar pri streljanju poškodovao desnico.

Pozor, kolesarji! Rok za prijavo koles v po-
licijskem okolišu v Ljubljani poteče 28. febru-
arja. Od 1. marca dalje bodo morali zamudniki
plačati še kazni in druge stroške.

Zivina se je zadušila posestniku Praprot-
niku v Pavlovcih, ko je ogenj zajel hleve. Tudi
gospodarsko poslopje je pogorelo.

Nesreča na železnici. Na postaji Jevnica je
pretekli četrtek zgrabil brzovlak strojevodjo
osebnega vlaka iz Maribora, ko je ta stal na
tiru in nekaj popravil na stroju. Hudo poško-
dovanega strojevodjo Josipa Žagarja so prepe-
ljali v ljubljansko bolnišnico.

Družinska založba v Subotici. V Subotici je
pretekli petek kovač Matija Sedlak z nožem za-
bodel svojo ženo, ki ga je bila zaradi nekega
družinskega prepira s svojim 6 mesecev starim
otrokom zapustila, nato pa je še otroku prerezal
vrat. Po tej moriji se je pa obesil.

lovstva tudi tako, da bi se dajale odškodnine
za škodo po divjih svinjah. S tem se namreč
razdor med kmetom in lovcem manjša, kar je
tudi v korist lova. Enako bi se lahko dale pod-
pore za obnovo sadovnjakov, drevesnic itd.,
ki jih je divjačina poškodovala.

Končno ogorčeno in energično odklanjam
izvajanja gosp. Ivana Arka ml., ki priporoča
sprejem uredbe in novega lovskega zakona s
tem, da se sklicuje na pokojnega vladarja, češ,
On je želel, da se ta zakon uveljavi. Ta metoda
sklicevanja na pokojnega našega vladarja se pri
nas čisto ponavlja in zlorablja. Proti tej zlorabi
protestiram najodločneje in sem mnenja, da
bi morala biti zavržena že s predsedniškega
mesta. Kdor je našega pokojnega kralja poznal,
vé, da je takšno enostransko sklicevanje Nanj
neopravičeno. Saj je baš On odločil, da posa-
mezne banovine novi lovski zakon lahko sprej-
mejo ali pa odklonijo.

Iz vseh teh razlogov predlagam, da se pred-
ložena uredba odkloni in prosim vse, ki jim je
pri srcu korist našega kmetiškega človeka, na-
šega sadjarja in vrtnarja, da glasujejo za ta
moj predlog.

Ječmen, rž, oves, črno in sivo ajdo

kupuje po najvišji ceni

„EKONOM“, Ljubljana

Koledvorska 7.

Pošijate ponudbe!

Drag fazan. Fazani so pri nas redka divja-
čina iz: so zato tudi primerno dragi. Ampak
tako drago, kakor je prišel fazan veljati g. An-
tona Kukovca iz Velke, še ni kdo zlepa plačal
fazana. G. Kukovec je imel namreč to nesrečo,
da je na lovu na fazana obstrelil svojega gonja-
ča, kateremu je moral plačati odškodnino in vse
stroške v znesku 16.000 dinarjev.

Dobri sosedje. Posestnika Fingušta Ivana iz
Gornje Gorice pri Račah so te dni napadli v nje-
govi hiši trije posestniški sinovi iz njegove so-
seščine in ga najprej pretepli, potem so mu pa
odnesli iz omare 500 Din in nekaj živil.

Vedno manj trgovcev in obrtnikov imamo v
Dravski banovini. Po podatkih zbornice za trgo-
vino, obrt in industrijo v Ljubljani je zadnja tri
leta odložilo svoje »patente« nad 6000 trgovcev
in mojstrov.

Tudi v Radečah so šejni. Radečani so lani
popili nad 82.000 litrov víra, skoro 7000 litrov
piva, žganih pijač 6000 litrov in sadjevca tudi
6000 litrov.

V čeburu testa se je zadušil preteklo soboto
35 letni pekovski pomočnik Franc Kuhar v Št.
Ilju. Moža je prijel božjastni napad, ko je ravno
pripravljaval testo. Nesrečnež je padel z glavo na-
prej v testo tako, da se je v testu zadušil, ker
ni bilo nikogar v delavnici, ki bi ga bil rešil.

Velik požar je napravil posestniku Ložaku
pri Konjicah na hlevih in na pridelkih skoro
200.000 Din škode.

Velike dedščine, baje pol milijarde dinar-
jev, bo dobil inženjer Emil Franz iz Ljubljane
po svoji teti, ki je umrla v južni Ameriki in za-
pustila to ogromno premoženje. Ker pa živi še
nekaj drugih sorodnikov, se utegne izplačilo
dedščine še zavleči.

Obešena bosta jutri v četrtek dne 21. t. m.
kaznjenca Lakner in Pančur, ki sta bila zaradi
umora jetniškega paznika Peterina obsojena na
smrt in je ministrstvo za pravosodje to obsodbo
tudi potrdilo.

Vlom v Vel. Laščah. V gostilno Hočvar-
jevo v Vel. Laščah je te dni nekdo vlomil in
odnesel blaga za približno 3000 Din.

Ljubljana rabi vedno manj mila. V Ljublja-
ni so preteklo leto porabili za pranje 233.000
kil, leto prej pa že 247.000. Mila za umivanje
so porabili 31.000 kil, leto prej pa 32.000 kil!

Pojasnjen zločin. Zaradi umora posestnika
Vrhovnika, ki so ga našli pretekli teden ubitega
pred njegovo hišico blizu Ljutomera, so orožni-
ki zaprli Vrhovnikovega soseda Jakoba Budjo,
njegovega sina Ivana Budjo in njegovega refer-
ca Vincenca Kolbla. Zločin je baje zasnoval stari
Budja.

Novo sadjarsko-vrtnarsko društvo so usta-
novili v Trbovljah. Za predsednika društva je
bil izvoljen g. Filip Ahac.

Dobri pivci so morali biti štirje delavci, ki so
skladali te dni led v ledenico hotela Osterberger
v Ptuju. V eni roči so popili 46 litrov iz hotel-
ske kleti ukradenega vina.

Zaradi ponarejanja kovancev po 50, 20, 10
in 2 dinarja je ljubljanska policija zaprla več
mladih fantov, ki so stanovali v neki baraki,
kjer so vlivali kovance iz cina in svinca. Ponar-
ejeni denar so razpečavali večinoma po trafika-
h in pri malih trgovcih.

Nov velik potniški parobrod je kupilo v
Angliji naše parobrodarsko društvo »Jugoslav.
Lloyd«, ki je tudi lastnik luksuznega parnika
>Kraljica Marija<. Ladja je dolga 137, široka pa
17 metrov; vozila bo iz naših pristanišč v Le-
vanto (Grčijo, Palestino, Egipt) in nazaj.

Za 40 kil ukradenega premoga — 4 mesece
ječe je dobil samski delavec Jože S. od ljubljau-
skega sodišča.

Zasluzena kazen. Komaj 22 letni vlomilec
Jože Kolman, doma nekje pri Lescah, je dobil
pri ljubljanskem sodišču za nekaj manjših tat-
vin 2 leti in 2 meseca ječe, po prestani kazni
pa bo moral v prisilno delavnico.

Dopisi

*

Vinska razstava in sejem v Ljutomeru. Kakor je bilo že objavljeno, priredi Vinarska družnica v Ljutomeru dne 12. marca t. l. vinski sejem in razstavo vina v gostilni g. Resnika v Ljutomeru.

Vabijo se bližnji in daljni prijatelji naših vinskih goric, da to prirediteljevi posetijo. Na poskušnjo bodo prvovrstna vina iz ljutomersko-ormoškega, gornjeradgonskega in štrigovskega okoliša. Otvoritev bo ob 9. uri dopoldne.

Vsi vinogradniki iz navedenih okolišev se vabijo, da razstavijo svoja vina, nova in stara. S tem koristijo sebi in naši vinoreji. Dosedanje vinske razstave v Ljutomeru so bile vedno dobro obiskane, tako od strani vinogradnikov, kakor tudi kupcev in vseh prijateljev dobre vinske kapljice. Kupci in drugi interesenti najdejo na razstavi bogato zalogo vzorcev vina in običajno tudi lastnike teh vzorcev. Ljutomer je svetovno znan po svojem izbornem vinu. Tudi letošnja vinska razstava bo rudila na izbero dovolj dobrih in najboljših vin. Kljub slabi lanski vinski letini je še vina vseh vrst na ponudbo. Mnogo vinogradnikov je že prijavilo svojo udeležbo.

Oni vinogradniki, ki se še niso prijavili, a želijo razstaviti svoje vino, naj se prijavijo pisмено ali ustno v pisarni mesne občine Ljutomer, vsaj do 7. marca t. l. da lahko damo pravočasno tiskati katalog. Istotam se bodo sprejemali tudi vzorci vina, ki se naj pošljejo vsaj do 10. marca t. l. in sicer od vsake sorte po 3 buteljke, ali 2 slatinščaka. Kdor nima steklenic, jih dobi v omenjeni pisarni, kjer se bodo lahko tudi polne buteljke za prazne zamenjale. Za najboljša vina bodo dobili lastniki priznanice, a predvidevamo tudi diplome domačega izdelka.

Opozarjamo vse interesente, vinske trgovce in gostilničarje, naj se na tej razstavi sami prepričajo o izvrstni kakovosti ljutomerskega in zelo ugodnih cenah.

Polovična vožnja po železnici je zaprosena.

Muljava. V »Slov. Narodu« je izšel koncem januarja tega leta dopis iz Stične, v katerem se navaja potreba po novi smučarski poti z Vrhov, po novem »Polzevega« na postajo Stična. Dopisnik je tudi povedal takoj, kje se naj vzamejo sredstva za zgraditev te ceste: Občina naj uvede kratkotalno »kuluko« in stvar je gotova. Svet se naj zravna, gozdno drevje na 4 m široko poseka in idealen načrt je gotov za jugoslovenski št. Moritz. Tako ta dopis, a v drugem, ki je izšel začetkom februarja pripoveduje o potrebi kopalnice. Ustanovila se je »Vodna zadruga« za regulacijo Višnjice. To je dobro in prav. To stvar bodo morali prizadeti kmetje urediti delno na svoje stroške. No, dopisnik v »Sl. Narodu« pa kar na hitro roko predlaga tudi za to delo »kuluko«, s katerim naj se zgradi tudi kopalnica. Nič nimamo niti prot eni niti prgti drugi stvari, toda da bi morali vse izvršiti kmetje s kulukom, temu se pa prav odločno vsi upiramo. V naši občini je nekaj takih ljudi, ki imajo v poletnih mesecih po 24 ur časa. Zakaj dopisnik na nje ne apelira, da zgrade cesto in kopalnico. Zakaj vse kmet?

Kmet iz Muljave.

Buče. Dne 31. januarja t. l. zvečer se je pripetila na banovinski cesti v Bučah avtomobilska nesreča. Tovornj avto gospoda Zupanca je privozil omenjenega dne zvečer v smeri iz Kozjega čez Buče po izredno ledeni cesti ter kljub vsem varnostnim napravam zdrsel po ledeni cesti na ostrem ovinku in tresčil v ob cesti stoječo kapelo — last g. Reberšaka, Jožefa, posestnika v Bučah, s tako močjo, da jo je poškodoval tako, da bo morala biti do tal porušena ter na novo sezidana. Avto sam se je po poškodoval tako, da se je po raznih popravilih zamogel odpeljati šele drugi dan opoldne. Po

razsodnosti trezno mislečih ljudi ni zakrivil nesreče šofer, ampak jo je pripisati izredno ledeni cesti. Cesta leži ob gozdu, obrnjena proti severu tako, da ne pride blizu ne solnce niti južni veter, ter ostane ta del ceste vedno delj časa pod ledom.

Na omenjeni točki se je zgodilo že veliko nesreč, ter stoji omenjena kapela na istem mestu kot varnostna naprava, da se ne zgode še večje nesreče, ker se na drugi strani te kapele nahaja okrog 5 do 6 m globok prepad. Ponesrečili so se tu že razni kolesarji, vozniki in avtomobili. Z malo dobre volje in z majhnimi stroški bi sreski cestni odbor Šmarje pri Jelšah lahko ta ostri ovinek popravil, če bi na nasprotni strani ceste en majhen breg odkopal, ter tako ta ostri ovinek zmanjšal. Saj je brezposelnih delavcev dovolj, ki bi radi delali za majhen denar da bi si zaslužili vsaj borni košček kruha. Davkoplačevalci pa plačujemo itak visoke cestne in avtonomne doklade.

Slovenske Konjice. Odkar so se začela ustanavljati v našem srezu društva kmetijskih fantov in deklet, se je srez popolnoma kulturno preobrazil. Vsako nedeljo prireditve, strokovni tečaji in drugo kulturno udejstvovanje je na dnevnem redu. Vsak kmetijski fant in vsako deklet, ki stremi po napredku, naj pristopi; v našem srezu nas čaka še mnogo dela, ki ga bo opravila lahko kmetijska mladina.

Postaja Slovenske Konjice dobi končno električno razsvetljavo, ki jo v najkrajšem času uvede železniška direkcija. Za naš kraj, ki ima lepo tujskoprometno bodočnost, je to velikega pomena. Največ zaslug za to pridobitev ima naš bivši narodni poslanec g. Gajšek.

Ob priliki obnega zbora Sokola se je ustanovil osek za gradnjo sokolskega doma. Saj je pa tudi že skrajni čas, da Sokol dobi tudi v Konjicah svojo lastno streho, ker le tako mu bo mogoč večji razmah.

Dvodnevni tečaj za sajenje, oskrbo, gnojenje, pomlajenje in precepljanje sadnega drevja se vrši dne 4. in 5. marca t. l. na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in 14. do 18. ure.

Goedešje pri Škofji Loki. Gasilska četa v Goedešju si je ustanovila pred kratkim svoj dramatični osek, ki se razveseljivo lepo razvija. Dosedaj je naštudiral že dve lepi igri in sicer burko »Sumljiva oseba« in dramo »Sin«, sledila pa bo v kratkem še tretja. Kdaj se bo igrala bomo že javili. Za zasluge za to uspešno prosvetno delo na vasi gre v prvi vrsti funkcionarjem čete, katerim gre za to požrtvovalnost vsa zahvala.

Razno

*

Nekaj o Abesiniji

Danes se svet močno zanima za dogodke v Abesiniji, kamor pošilja Italija znaten del svojega vojaštva.

Abesinija ali kakor to deželo tudi imenujejo: Etiopija, je edina država v Afriki, ki si je še ohranila svojo neodvisnost, čeprav se prav na tem ozemlju občutno križajo angleški, francoski in italijanski in v najnovejšem času tudi ameriški in japonski trgovski interesi. Vladar Abesinije, »neguš«, pa nosi ponosni naslov »kralj vseh kraljev«.

Abesinija je velika približno za 2 Nemčiji, ima pa samo 10 do 12 milijonov prebivalcev. Dežela je vsa hribovita, a zelo rodovitna in bogata rud. Dežela je še malo raziskana in ljudje žive še čisto v starih razmerah. Abesinci so temne polti, podobni so pa močno Arabcem. Po veri so neke vrste kristjani.

Moderna kultura v Abesinijo še ni globoko prodrla. Imajo pač nekaj pošte in brzojava, tu

in tam drdra tudi kakšen avtomobil, v splošnem pa se razvija ves promet po cestah. Ljudje žive večinoma od poljedelstva in živinoreje, od lova in ribištva; žive pa zelo skromno.

Vojaštvo je dobro, a je slabo oboroženo. Armada šteje do pol milijona vojakov, ki jih bodo pa že drugi oborožili, če bo treba.

Glavno mesto Abesinije je Adis-Adeba, ki šteje okoli 50.000 ljudi.

*

Rusko letalstvo — največje na svetu

Pavel Codos, svetovni rekorder za najdaljšo letalsko progo, ki jo je preletel brez pristanka, je dal »Petit Parisien« zanimivo izjavo o sovjetskem letalstvu: »Sovjetsko letalstvo je danes prvo na svetu: samo ena moskovska tovarna lahko naporiv vsaka dva dni po eno letalo. Danes je v Rusiji 47 letalskih tovarn, v prometu pa nad 5000 letal. Letalske šole izvežbajo po 3000 pilotov vsako leto. Izurjenih pilotov premore Rusija nad 10.000. Vsi so silno navdušeni za letalstvo. Ozemlje Rusije je neizmerno in prevozna sredstva pomanjkljiva. Zato služi sovjetsko letalstvo za prevoz potnikov in blaga ter dela tako propagando »Maksim Gorki«, veleletalo z osmimi motorji, ki tehta 40 ton, prepelje 60 potnikov s hitrostjo 240 km na uro. To veleletalo ima oddajno in sprejemno radijsko postajo in zvočnik, ki se sliši 12 km daleč. Tudi tiskarno imajo na letalu. Sovjetsko letalstvo, je zaključil, Codos je sicer civilno, če bi bilo treba pa se lahko takoj izpremeni v vojaško.«

*

Morilec Lindberghovega otroka — obsojen na smrt

Svetovno znanemu ameriškemu letalskemu polkovniku Lindberghu, ki je pred nekaj leti prvi preletel atlansko morje iz Amerike v Evropo, so kmalu po njegovem zmagovalnem poletu neznan roparji ugrabili edinega otroka in ga umorili. Morilec je iskalo takrat res vse ameriško ljudstvo, a dolgo brez uspeha; šele meseca pozneje so prijeli nekega Hauptmanna, proti kateremu je govorilo več obtežilnih okolnosti.

Osumljenega Hauptmanna so postavili pred sodišče v mestecu Flemingtonu. Za potek razprave se je zanimala vsa ameriška javnost tako, da so postavili v dvorano mikrofon, da so ljudje lahko sledili razpravi tudi po radiu.

Razprava je bila korčana, pretrelo sredo zvečer. Čeprav ni bilo nobenega direktnega dokaza, ampak samo obteževalne okolnosti, je sodišče vseeno obsodilo Hauptmanna na smrt na električnem stolu. Obsojenec se je pa proti obsodbi pritožil na višje sodišče in dokler prizvane bo rešen, se smrtna kazen ne sme izvršiti.

*

Pametna postava

Angleški časopis »Evening Standard« je te dni v veliko zabavo svojih bralcev izvel od nekd staro angleško postavo, ki jo je bil izdal angleški parlament l. 1700. Ta postava se glasi:

»Vsem ženskam, katerekoli starosti ali stanu, pa naj bodo to dekleta, žene ali vdove, je odslej raprej prepovedano, podložnike Nj. Veličanstva zapeljivati ali pa se z njimi možiti, če se to dosega z mažami ali z lepotili, z umetnimi zobmi, z umetnimi lasmi, z moderci, s krinolinami, z visokimi petami ali celo z umetnimi boki. Taki zakoni so neveljavni in taka ženska naj zgori na grmadi kakor čarovnica.«

Če bi to postavo uveljavili danes, bi ostal ves svet bržkone brez žensk...

Nekaj za gospodinje

Pozimi uživamo radi tople jedi. Med toplimi jedmi pa so najbolj priljubljene razne juhe. Ker pa govedine in drugih vrst mesa nimamo povsod vsak dan, si pomagamo z umetnimi juhami, ki

imajo poleg svoje hranilne vrednosti še to prednost, da so poceni.

Najbolj znana umetna juha je pri nas prežganka. Te juhe pa nekateri ljudje nimajo posebnosti radi. Zato je prav, če poznamo še nekaj vrst drugih umetnih juh.

Francoska juha: Zreži primerno količino peteršilja, korenja, nekaj listov zelja, por in nekaj čebule na drobno kakor rezance, nekaj zelene in krompirja pa na kocke. V kozi raztopi nekaj surovega masla in na masti praži zrezano zelenjavo. Ko zelenjava zarumeni, jo zalij; zalivaš lahko tudi z govejo juho, če jo imaš, sicer pa z vodo. Ko postane zelenjava mehka, zakuhaj na juhi primerno količino riža. Namesto da juho zakuhaš z rižem, daš poleg juhe lahko na mizo tudi prepečen kruh.

Pomladna juha. Naberil lepih, mladih spomladanskih rastlin, n. pr. kiselico, peteršilj, regrat, špičasti trpotec, liste rdečih jagod itd., in jih zreži prav na drobno in daj v kozico na mast, da se sprazijo. Oprazene razstline potresi z moko (prav malo!) in zalij. Ko je juha kuhana, ubij v juho 1 jajce in juha je gotova.

Grahova juha. Dobra četrt litra suhega graha skuhaj in ga pretisni skozi sito. V kozici napravi prežganje in mu primešaj pretisnjeni grah in zalij z vodo. Po okusu dodaj juhi še nekaj popra. Če skuhaš grah bolj na gosto, ga daš lahko na mizo kot dodatek h kuhani svinjini.

Radio

od 24. februarja do 3. marca 1935.

Nedelja, dne 24. februarja: 7.30: Zatiranje rastlinskih škodljivcev in bolezni (ing. Zaplotnik Ivo) — 9.00: Versko predavanje (p. Valerian Učak.) — 10.00: Osebna higiena kmeta (ga. Zajc-Boškovičeva.) — 11.40: Mladinska ura (Gustav Striša.)

Ponedeljek, dne 25. februarja: 18.00: Trebnje in okolica v pravljicah (Marjan Tratar). — 19.10: Zdravniška ura: (dr. Magajna).

Torek, dne 26. februarja: 18.00: Otroški kotiček (Manica Komanova). — 18.20: Primorska

kuhinja (ga. M. Znidaršič) — 19.10: Pravna ura (dr. Knaflič).

Sreda, dne 27. februarja: 19.00: Sokolsko smučanje (Dušan Podgornik).

Petek, dne 1. marca: O jugoslovanski glasbi (Emil Adamič). — 18.00: Kultura starih narodov (Franc Terseglav).

Sobota, dne 2. marca: 18.15: Aktualnosti (Ljudevit Mrzel). — 20.00: Zunanji politični pregled (dr. Jug).

Sejmi

24. februarja: v Bučki, v Moravčah, v Zubni, v Cerknici, v Slovenski Bistrici, v Lescah, v Čeremošnjicah, v Ptuj, v Kozjem.

25. februarja: v Višnji gori, Rogatecu, v Laškem.

26. februarja: v Metliki.

27. februarja: na Igu.

28. februarja: v Toplicah.

1. marca: v Novi vasi-Bloke, v Planini, v Cirkovcih, v Konjicah.

2. marca: v Pišecah, v Križevcih.

TISKOVINE
vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA št. 23
Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur

Semenski krompir

„Kresnik“

v vagonih množinah dobavlja

„EKONOM“ Ljubljana, Kolodvorska 7.

Vrednostne papirje

vseh vrst kupujemo in najugodnejše plačamo. Ponudbe z navedbo cene pošljite na upravo lista pod »Vrednostni papirje št. 88.

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica števil. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavni: „Kmetijski dom“. Ziro rač.: Narodna banka

VLOGE na knjižice in tekoči račun sprejema proti najugodnejšemu obrestovanju — večje stalne vloge po dogovoru. // **JAMSTVO ZA VSE VLOGE** presega večkratno vrednost vlog. // Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. // **Vložne knjižice** drugih zavodov sprejema v inkaso brez prekinjenja obrestovanja. // **POSOJILA** daje proti poroštvu, na vknjižbo in proti zastavi vrednostnih papirjev ter kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. // **OSKRBUJE:** Kavcije, inkase, srečke in vrednostne papirje. **PRESKRBUJE:** Čeke in nakaznice (nakazila) na druga mesta. // **BLAGAJNIŠKE URE:** Ob delavnikih od 8—12 $\frac{1}{2}$ in od 3—4 $\frac{1}{2}$, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 $\frac{1}{2}$ ure.

Podružnici: **KAMNIK — MARIBOR**

Stanje vlog: **Din 35.000.000**—

Rezerve: **Din 1.300.000**—